

NOVINE

za Vogrske Slovence.

Cena svakoga falata je 4 filera
za naročnike Marijinoga lista ali
2 koroni na leto; za nenaročnike
6 filerov, ali 3 korone na leto.

Dobijo se v črenslovclh pri
KLEKL JOŽEFI pleba-
noši v pok. Cserföld, Zalamegye.

DRŮZBENI, ZABAVNI, PODUCENI LIST. PRIHAJA VSAKO NEDELO.

Tretja nedela v adventi.

**I vavlúvao je i ne je tajio i vavlúvao
je: sem ne jaz Kristuš.**

(Jan. I. 20.)

Te reči je pravo sveti Ivan Krstiteľ, gda so ga židovje pitali: Ti što si? Da je celi svet, najbolje pa, da je židovska deželja čakala Odkupitelja, naj ne bi mislili, da bi on znao té biti, očivesno pove: ne sem jaz Kristuš. Ne tají, po pravici pove, da je on ne Kristuš, čeravno je pobožno živo, čeravno so ga vnogi ino vnogi nasledovali. Več njemi je vredna pravica, kak dika po laži doblena.

Kak lepo sveti te pravičen mož z svojim pravičnim gučom lažljivomi sveti. Celi orsag bi zanjim leto, vojske bi se krenjega nabirale, če bi samo edno laž povedao i ne je včimo. Kralesko čest bi njemi dali, vojvoda bi postao — i ne zlagao.

I dnesdén? Naj kúpca samo pár filerov vkanim, naj trgovca samo za eno málo ničevost znorim, lažem, se zadušujem, prisegam, zaklinjam. Glej dūša moja, kak jáko-trno daleč stojíš od pravičnoga moža, svetoga Ivana, koga ti denešnji evangeli predstavlja.

Ne je lago, za celi svet je ne od pravice odstopo, zato, ka Bog prepovedava lagati. Za Božo volo je bio pravičen: „Bog je pravičen“ (Jan. III. 33.) svedoči sv. pismo. Kak bi moglo záto njegovo stvorjenje lažljivo biti? Bogi je nemogoče lagati, da je njegova natura pravičnost neskončana, štera ne trpi laži, ravnotak, kak je lédi nemogoče goreti. Pa lédi bi li prle goro, kak bi Bog lagao, da je to prvo po čúdi mogóče, to drúgo pa niti po čúdi ne. Záto nas opomina naš Gospod Jezus Kristuš: *Bodite spametni, kak kače i nezkažlivi, kak golobje* (Mat. X. 16.) Kak si kača glavo skrivle, gda se njoj nevarnost preti, z jezikom vred, tak si zakrivajmo ga mi túdi, gda smo v ne-

varnosti, da bi znali zlagati, to je ne sramujmo se ognoti takše družbe, kje bi znali proti pravičnosti kaj skoz zobi pustiti i bodimo prosti, nezkažlivi, kak so naši tubeki na strehi, šteri od muvljenja drúgoga glasa ne poznajo. To pomenijo reči Jesuove, našega miloga Odkupitelja.

I zdaj te poglednimo malo okoli. Kaj smo mi? stvori boži, odkuplenci Jesuovi, posvečenci svetoga Dūha. To smo. V to pravično, neskončano pravično družbo slišimo. Bomo li nečast toj družbi delali? Bomo li zrok davali na ogovore — krščeniki ne smejo lagati, ti pa lažem ne moremo je záto slediti, ne moremo njim vervati! Dūšice, gledajte, kakši sod napravijo naši pūsti, lažlivi jeziki, keliko kvára božoj časti, keliko škode dūšam nemrtelnim! Záto ne lagati, zato ne bom lagao. Ne bom, da me sv. Augustin, te veliki modrijan, ki je knjig napisao, da je človek v celom življenji zadole dobro prečiteti, pravim da mi te veliki svetnik i modrijan i vučitel cerkveni tak piše „Ne laži, če bi si z lažjov ravno nebesa mogo spraviti.“ I zakaj ne? Záto, ka je laž greh. Greh je pa najveksa grdoslija na sveti i jedino razžalenje Boga toga najbogšega i neskončano vrloga oče nebeskoga. Njemi se ne mrzi beteg, ne siromaštvo, ne od nevol vkúp pošušena sirota z bledim licom, ne gingavo, nesnajžno dete, ne nikša nam odúšna reč zvún greha.

Pitam, če to znam, pa morem znati, da sem krščenik, bom lagao? Nikdár ne. Ne, nego bogao bom sveto pismo, štero me opomina „Beži pred lažjov“ (Exod. XXIII. 7.) i „Ne lažite eden drúgomi“ (Kolos. III. 9.), naj me ne doleti nesreča, štero od lažljivoga jezika Dūh sveti naznanja „Lažlivi jezik dūšo mori“ (Modr. I. 11.) Te reči me naj genejo, kak so genole svetoga Andraša Avellinskoga. V pamet je vzeo najmre té sveti mož, da se je ednok v nikšoj

maloj reči zlagao i po tistom gda bi té reči sv. pisma prečteo, se je tak geno, da je zapústo svecko življenje, se podao v redovno življenje i kak svéti redovnik dokončao svoj zemelski prebitek.

Jaz túdi ne bom lagao. Moja dūša je nemrtelna, je večna, od toga visi, kak zdaj živem, bo li srečna na ovom sveti, ali nesrečna. Ne bom lagao, laž mi dūše ne sme moriti, pravičen bom, pravično bom gučao, da „jezik, šteri se rdeči od Jesuove krvi, nemore laži gučati.“ (Sv. Bernard.)

Kak Bog kaštiga laž, nam žalostno svedoči sveto pismo. V knigi „Djanije apostolov“ čitamo, ka sta edna mož i žena, Anania i Saphira po imeni njivo odala, doblene penenze pa apostolom odnesla za dar na cerkev. Nekaj penez sta si pa doma zadržala. Na pitanje svetoga Petra, če sta vse prekdalá, sta pravila, da. Obprvim je mož tak odgovoro i včasi mrtev vkúp spadno, zanjim pa pá žena. Strašna kaštiga laži. Pa tá laž je ne bila smrten greh, da sta ne bila dužniva toga dára doprinesti, bi si lahko celo šumo doma zadržala. Z toga previdimo, kak nezgovoro bodo záto tisti kaštigani, ki ogrižavajo, to je na drúge laži zmišlavajo, šteri oni ne so krivi. Tem se greh tečas nikak nemore odpustiti, dokeč vsi ne zvejo za pravico, ki so za laž zvedili. Záto pa dūšice pazimo na jezik i bodimo pravični v guči, kak sveti Ivan nam zgled davle v denešnjem evangeli.

Dár rimskoga pápe.

V Annecy mesti na Francozkom zdaj eden veliki zvon zidajo, šteroga Pius papa mesti Rouen bodo darovali. Zvon bode meo dvajsetiježér kil i tak bo najveksí zvon na Francoskom. Krstili do ga na ime Ivane d'Arc, te svete devojke, štera je z roke angležov rešila krala i celo deželjo i tak rešila

tudi vero katoličansko. Te zvon bo sam vednom türmi, v drugom pa bo edna vrsta devetnajseterih zvonov, štere je vse edna bogata gospa kúpila. Ti devetnajset zvonov bo elektrika gibala. Gda bodo to cerkveni neprijátelje zvedili, da pá na ves glás trobili: glejte, kak bogat je pápa! Pa bi popom več kaj dávali, ešče to njim trebe vzeti, kaj májo. Na to troblenje mi odgovorimo: Pápa nikaj nemajo, té dar je vkúpdáni za njihove potrebe, da oni, kak človek tudi moro jesti i piti i nemorejo iz zraka živeti — i naj pokažejo sveti, da so puni z Kristušovim dúhom od vúst si vkraj vtrgnejo vnogo potrebnoga, živejo prosto, čeravno so zmérom betežasti pa te podarijo tisto deželo, štera njim je največ žalosti napravila, gda je katoličanskoj veri vso imanje, ešče cerkvi oropala. Zaistino spunitév živa lúbezni do neprijátelov.

Glási.

Vladna pomoč za brezdelne. Vogrska vlada da stoji koron na pomoč onim, ki so brez dela v Pešti stem pogojom, da mesto Budapešt tudi more dati pėtđesetjeker koron.

Povoden. V Ameriki je reka Brasos vúpolejale. 50 lúdi se vtopilo. Edna poštavica je z tem vnogo lúdi smrti rešila, da je pri telefoni zmerom cinkala na vse kráje. Bila je na njem, gda je rodo našegom prišla.

Dober tanáč.

Katica Listjakova je lepa dekla bila v Žabnjeki. Z svilne janke so njoj vse šamreli pantliki na vse kraje, ščipki iz spodnjega obleča so njoj na pedén vóvisili, punčuli so se njoj pa daleč glasili, kje je hodila. Šegava je bila. Znala je, da je lepa i da so njej oča Listjak Martin prvi kmet v Žabnjeki.

Mariča Zvonarova je ščista načiša bila. Nizke postave, krotke nature deklina je z pogledon proti zemli bila navadno obrnjena, kak da bi kaj iskala. Oči je pa mela tak nedužne, kak golobek da če je koga poglednola, kakšé je srditi bio, mogo se je pomirti. Ali penez je ne mela, ne pač nikaj, da je sirotika bila. Zato jo pa tudi zametavala Kata Listjakova, pa sta si rod bile, Maričina mati so bili sestana gizdave Kate očé. Zato so pa tudi večkrat pozvali siroto Zvonarovo dovico k Listjakovim na delo. Pa hči Mariča je tudi večkrat tam pomagala, gda so klali, kukorico trgali ali pa pri drugih prilikah. Mamo mi zadosta, je gučao preštímaní Listjak té hip, zakaj ne bi voščili siromaškomi rodi tudi kaj?

Ka je siromaški rod za strošek i maló plačo tam delao, se je njemi tak vidilo, da to nači nemore biti. Ednok sta páli tam delale Mariča z materjov, gda je ravno brátva bila. Ovi težaki so grozdje trgali, njidve pa sta brádom v velikih kotlah gulaš kúhale. Proti poldnévi se je po strošek pripelao Kramaričov Joško, bogati sorodnik Listjakove žené. Jedini sin je bio Kramarič Štefana i Listjakovi so ga že za zeta meli, da so že dávno dokončali, da se z Kátov moreta vzeti.

Zvonarica, je obed že gotov? — pitao je Joško.

Gotov! odgovorila je zvonarica, zatém e pa z Maričov v velikih piskrah na kola sklala dobro dišeči gulaš.

Hodi ti zdaj tudi na vreh Mariča! je

Bulgarsko katoličansko gibanje. Desgranges katoličanski francuz se je zdaj povrno nazaj iz svoje bolgarske preiskalne poti i v svojem govóri močno odkriva svoje mišljenje, da je katoličansko gibanje na Bolgarskom jako globoko korenje pognalo. V mestaj Sofiji pa Filipopoli so že zaveze nastavlene, štere oskrbljavajo preobrnjence. Sofijski francuški poslanik je izjavo, da nikaj čúdnoga ne bo, če kleti dva tri milijone bolgarov katoličanskih postane.

Regement prestavljeni. Iz mesta Zabern jedao nemški casar gg. pešregement prestaviti zato, ka so se vojaki zmerom nekaj pernjali z drugimi stanovniki mesta, ki so Francozi — vojaki pa nemci.

Smrt najstarejšega kardinala. Kardinalje so tanačniki rimskoga pape i tak kotrige najimenitnejše družbe na sveti, štera celoga sveta katolinčanov ravnanje z rimskim sv. očom vred v dúhovnih zadevah v rokah drži. Najstarejši kardinal so bili Oreglia ki so jedini bili ostali izmed tistih, štere so deveti Pius papa imenúvali tistoga hipa gda je taljanska vlada ešče ne orobila papovoga imanja. 40 let so bili pokojni kardinal, 85 let so doživeli i do slednjega z zdravim razumem delali na hasek matericerkvi. Pred so bili zvoljeni zdajšnji sv. oča za papo, so pokojni ravnali kak camerlengo celo matercerkev.

Popčna oblast. Poleg Fiome v občini Cantrida so delavaci ladj šteli veselico držati z plesom zdaj v odventi. I austrijska oblast je to prepovedala zato, kaje zdaj božično postno vreme. I čeravno je grof Wickenburg Števan ravnitel vogrski v Fiomi proso austrijansko oblast, najdovoli, je za odgovor dobo, da zdaj ne sme plesati. Blažena krajina, gde se tak močno drži vera katoličanska.

zapovedao Joško, dve delavnivi roki jako tam potrebujemo.

Mariča se je bogavno na kola sela pri Joški, zatem je pa dečko močno počó z bičom. Živio! Zdaj si pelam sneho! je zkríčao dobrovolno.

Mariči je još silo.

Jaz sem ti ne zaročnica, tam jo v goricah maš.

Meni je ne trebe! Šegav, hűdoben stvorje, kak oča njemi. Srce pa má mrzlo, kak léd, samo na cifrasto obleko ma skrb.

Jaj Joško, tak ne smete gučati!

Pa bom gučao, da si že dugo to premišlávlem. Živenje ne trpi samo eden den i če si takšo vzemem, štera je lagova i me mantrala bo, mi bo dvakrat tak dugo. Neščem, da bi si vsaki den smrt želo, kak svojega rešitela.

Mariča je več ne jokala, nego smejala se.

Joj, kak lepa je bila stran goré, kda sta tá prišla. Sunce je, kak zlato sijalo. Svoje kinče vredne tráke tople je ta prikelilo na vsako živo stváríco, da se je vse lesketalo i smejala. Žutozeleno listje, rdečkasti grozdi goríc, pisani obleč dekel.

Vse se je smejala, samo Kata ne. Ta je tak čemerno gledala na Joška, gda se je z Maričov pripelao, kak kača.

Ali zabada se čemerila, fašenske dni se je obslúžilo gostúvanje Joškovo z sirotov Maričov. Stári Listjak je nato preveč klumao z glavov.

Se je v pameti zblodo té dečko? Gda bi lahko lepo i bogato dobo, si toga kodiša jemlé! No dobro, naj dela, kaj šče, Kata dobi že prémóžnejšega moža, ali človek se li grizé, kak more nikák tak bedásti biti. Ali to je zato li včino, kak „dober rod“, da je Joška ednok na poli malo zmujštrao, podevéo.

Volítve na horvackom. Začelo se je gibanje na horvackom gledó na volítve poslaníkov. Stranka trojabo mela velike boje med sehom. Bomo že vidili štera več dobi.

V Liverpooli ogenj. V Liverpooli na anglužkom so edno palačo, v šteroj je raztáva bila, gorvužgali. Vužgale so jo pa žnske, štere so se že navolile zmetati, pa kúhati, nego rade bi volilne pravice mele, kabi smele poslaníke voliti, ali pa samé zvoljene biti. No, te se svet že zaistino naopak obrne, gda bodo že ženske kak kóvetje v državnoj hiši gučale. Doma se ne dájó pregučati, kaj pa te tam. Zvejo se pa te ženske: suffragette (pravi súfražet.)

Zanimivost z rusko-japanske vojske. Nikši potnik, ki je živo več let na Japanskem, pripovedavle dozday malo znano zgodbico, ka se je v rusko-japanskoj vojski, štera se je vršila pred devetimi leti, med japanskimi vojaki bojevalo 10 procentov žensek, štere so se oblekle v moško obleko pa so se razvrstile med vojake. General Kuroki, ki je zapovedazao 60.000 lúdi močnoj armadi, je meo po takšem v svojoj vojni 6000 v vojačko obleko preoblečenih deklin pa žensek.

Zbita skúšnjava. V Szegedi pri Toth Janósi se je pred kúrnjekom ob edni po polnoči skúšnjáva prikazala i začala kúrnjek gortrgati. Na rogat se je prebűdo gospodar i z železnimi rasojami proti njej šo. Ali tá se ne dala odstrašiti. Tak dabi plavalala je v belom prtí proti njemi šla. Vse trdi je že bio, gda njemi je veter na pomoč prišeo. Močno je nájmre podpihno i z skúšnjave prtí dol odneso, štera je mela čarne vlase pa dugo brado. Zvala se je pa Lakatos Vince. Cigan je bio. Zdaj bi že rada bežala skúšnjáva, samo ka ne mogla. Rasoje so jo navűje, ka je ne dobro poslušati, kak lúcki kúri breűijo.

Ti Joško, tak gučijo lúdje po vesi, ka ti je Zvonarica nekšé bajilo skúhala, ovak bi si ne vzeo njenoga beračeka, gda bi bogatejšo tudi lahko dobo. Pravim ti, pazi! Da te tiva Zvonárovi tak spreobrnejo, ka ešče vse. One ti bodo zapevedavale, ti boš pa njimi pokoren pes. Zato če ti žena pravi čarne, ti pa ravnoč pravi: belo. Naj se ne smeje cela ves, da je Kramarič Joško lače zgűbo i je ženski mesto njega nosita.

Joško je eno malo začűdeno pogledno na té guč. Aha, stari je pa li nevoščeni na Maričino srečo! — si je mislo. Znam jaz svoje delo, je že poravnam, kak se meni vidi — je pravo glasni zatém. Ali domoidoč si je čelo zgrbačo i gda ga je Mariča pri vrátah z temi rečmi sprejela; oča hodi pa mi pomoci zrešétati to pšenico za mlin, je sneho vkraj porino.

— Samo jo presejaj!

Da hűdobne reči so tam v Joškovo glavi rojile. Voló je ogűlo, punice je pa celo ne mogo viditi, bar je ona tak dobra duša bila kak falat krűha.

Kaj je dospelo toga Joško, da se je tak preobrnó? se je sirota Mariča trla glavo, dokéč si je z kiklom predpašnjeka doltekoče suzú brisala.

— Kaj? odgovorila je mati. Toga je gotovo Martin stric kriv. Zdaj ne dugo, gda smo konople v potoki namákali, je Kata tak gizdavo prek skričala: No, Joško je več ne takši, kakši je bio. Da moj oča so ga navűili, naj lač dol z sebe ne dá potégnoti! Jaj té Martin — jokala je Mariča, da so mi velike nevoló napravili!

Pa ešče vékšo nevoló je napravo! Gda je zima prišla i z njov dugši večéri je odraťao Joška kdašte v krčmo, tam sta pa pilá pa pilá pa se kárta'a do zorje. Če je Mariča jočič prozila moža, naj ne potepile penez i časa, je samo z ramami migno: moji so penezi, ti si nikaj ne k hiši prinéšla. Pa ešče dosta drugoga

S Portugalskoga. Zadnja tri leta se je list že Marijin večkrat spomeno z žalostnih dogodkov, šteri so se godili na Portugalskom. V tej državi so najprej socialdemokratje pa liberalci prišli do takšne moči, ka so kralja pregnali, pa so nastavili ljudovládo, to je takšo državno obliko, v šteroj vsako 3—5. leto zeberejo človeka, tak zvanoga predsednika, ki te vláda državo, pokeč njemu leta ne pretečejo. Pa kak zmaglíc se njim je posrečilo, ka so se znebili kralja, tak so včasí začnoli preganjati katoličance ki so kralji bili zvesti. Najbole njim je na poti bilo duhovništvo. Nune pa redovnike so po sili metali v z klostrov, pa so se polastili njihovoga imanja. Tudi posvetnim duhovnikom so nej prizanesli. Zapirali so je v temlice, tak ka jih je v vnogoj temlici bilo na stotine, pa so z njimi ravnali na najdrše načine, či ravno ka so nigdar nikomi nej včiniili nikaj huda. Pa nej samo duhovniki so njim na poti, liki se ščejo znebiti Boga tudi. Križe, razpetja so najprej zmetali v z šol pa z cerkvi, pa so mesto njih postavili državno zastavo, šteroj zdaj ščejo, ka bi njoj lústvo skazúvalo takšo čast kak Bogi. To je najprej ukazano, ka se pred državnov zastavov more odkriti vsaki. Što to ne včini. je kaznuvani z vozov do leta dni. — Tak žalostno se godi v državi, ge zebirajo takše poslance, ki katoličansko vero zametavlejo. Poglednimo zato mi vsigdar dobro, koga mo šli devat za poslanika, ka nas ne zadene tak žalostna usoda, kak le zadela portugalsko lústvo.

Ze — sna je šo na škeden. Ješovnikovoga Ivana hlapec v vési Arje je ze-sna šo gori na škeden, pa gda je gor prišeo, je spadno dol na trda tla pa je obležo nezavesten. Sirmaki so se zgenole mozge, pa njemu je počila obauja. Na drugi dén je mogeo s toga mreti.

je pravo, kaj je Maričino srce, kak meč ranilo. Na vse to ga je pa Martin napelavao. Da strica Martina je jákó težko stalo. da je ne njegova hči prišla Krámarčevim za gospodinj. Čemére njemu je to tudi z vrhšilo, ka je Katin mož, Palačokov Šandor, grobianec, čemer-njak i siromak bio. Če se je Kata cifrati štela, se je samo z čínskoga mogla. To je pa sfalilo tak li, kak sneg na sprotoletje. Martin je več hodo v krčmo, kak okapat i kosit, dva sina sta se pa ponjem vrgla, manjaka postopača sta bila obadva. V takših rokaj pa zgori to najlepše imanje.

Sirota Mariča je mislila, da od velike žalosti mreti more. Če njoj je večer mož odišeo, spát je správil deco — mela je že štiri — zatem se je pa ona tudi dolilégla. Ali zaspati je ne mogla, zmérom je nalukávala, gda njoj pride mož domo, Moj Bog i moj Gospod, kakšo dušo má té človek, ka dén za dnévom tú povíže ženo, drobno deco, on pa ide v krčmo lumpat? Vkup sta jokale z materjov. Oh, kak hitro je mino čas, gda je ešče blazena bila, ali hitro se je na trnje obrnola tista nšterna roža, štera njej je na drevi življenja zrastle! Tak je življenje. Po krátkom, dvoblen začetki, dugo, žalostno nadaljavanje. Kaj si naj začne? Štem naj moža pobolša? Da je tak zmetno ládati okornoga možkoga če je rob kakše strásti.

Bila je v občini edna stára púklava dekla, Omaróva Julika. Na njej se je brúso jezik vsaki malovreden človek z vési. Tak púklava, tak ničevna . . . če so od koga šteli praviti, da je veliki nevoláš, so rekli: takši je, kak Omaróva Jula pa ešče nevolnejši. Ta Julika je šivala ženskam i deklam z vési pančore, robače pa drugo takše odevalo, če njoj je zdrávie dopústilo, da največkrat je jetična, to je kašlava, zadušliva bila sirota. Mariča njej je ednok tudi nesla ništere fúrtoje, naj njej je zašije. Da od teh mao, ka je Joško lokaš grátao, se je ona mogla z vunešnjim gospodarstvom brigati, záto

Gda komendjaš pride g vojakom. V Gorici je to jesen došlo k konjenikom tudi ednoga komendjaša, ki je bio jahač v nikšem cirkusi, pa je zavolo toga dobro znao pa razmo vse pri konjih. Te mladenec se je pa pri vojakaj sprva delao tak paklavoga pa nepriličnoga, ka je podčastnik, ki je véio novince-vojake jahati, si nej znao že kaj začnoli z njim. Nikak njemu je nej znao povoli na konja sesti, nej jahati pa niti na konji nej dobro sedeti. Kregao ga je zato podčastnik pa se je čemerio, ka je bilo že preveč. Gda ga je pa ednok pali začno kregati zavolo nepriličnoga jahanja, je se novi vojak samo skočo s konja pa páli nazaj na konja, je stao na konji, se rásteca postavlaó nanjem, je jahao tak, ka je sedo na zadnjem deli konjovoga hrbta, okoli obrnjeni, kak to delajo komendjaše-jahače v cirkusi. Z odprtimi vústami so gledali zdaj ovi vojace pa podčastnik toga dozda tak paklavoga vojaka, so njemu z rokami vkúp pokali, pa so se nej mogli načúdivati, kak dober jahač je. Nazadnje se je zvedilo, ka je te mladenec jahač s cirkusa, pa njemu zdaj podčastnik nanč več praviti ne vüpa, ka nebi znao jahati, zato ka bi ga te včasí v sramoto postavio.

Beteg švedskoga kralja Iz Karlsruhe se glási. Švedska kralica je včeraj nanagloma v Stockholm odpotúvala. Stockholm je glavno mesto Švedskoga. Iz toga, da je tak hitro mogla oditi, skleplejo da se je Gustav krala beteg, ki raka ma v želodeci pohújšao.

Nagajiva starka V Palermi je mrla nedavno 90 letna starka, od štere so si lúdje gučali, ka je bogata. V teštamenti se je spomenola tudi z svojega zdravnika. Stalo je najprej v njem: Mojemi zdravniki, šteroga vuččnosti, neprestanoj skrbnosti pa modrim navodilom se mam zahvaliti, ka sam dosegnola tak

ka je Joško vnoči pio, vudne pa spao! Tak je ne mela časa za šivanje.

No Julika, nesem vam švelo. Ste zdravi? Hvala na pitanji, sem, hvala Bogi. Treselóne tráve čaj (tej) pijém, pa menje kašlam.

Jaja, na telovno nevoló so li najde vras-tvo, zdehnola je Mariča. — Da bi na duševno tudi bilo.

Tudi já, golobek, veri mi!

Jeste? no meni bi je prav trebelo. Znáte tak, kaj mi zali . . . Joško.

Znam, kak ne bi znala. V ženske gučijo od toga, čeravno je ne pitam. Vidiš, golobek, na tvojo nevoló bi tudi bilo zdravilo, ne pravi, da ga ne.

Kakše zdravilo? Bi flajšter na Joška gordjala?

To ne . . . nego moli z materjov i z decov vred vsaki den vkúp, posebno k Blaženoj Devici Mariji! Boš vidila, da tá dobra mati, štera je teliko nevol mogla na tom sveti prestáti, ti rada bo pomagala.

Jaj, Julika, da pa nemam časa, vsako delo mené čaka na poli i doma.

Že oprávi, koga ide. Sejadev i kosidev je za možkoga.

Mariča se domo pašči pa materi ovadi, kaj njej je Julika tanačivala.

Prav ma Julika! Od školnika je ešče čednejša, — dostavi Zvonarica.

I ešče tisti den sta presvet dani gorvzele. Naprej je prišlo čislo, štero je v žepi svetešnjega obleča ponizno vkúppotégnaolo. Štiri tjedne je ne dosta, da je že kazao hasek molitve.

Kak je stric Martin od vnogoga pila i prenočivanja zbetežo, pa je ne bio tudi že dete, se je i Joško stršno. Da njem je več ne za hrbtom stao zapelavec, ki ga vedno ztém drasto: ne daj lač ženskam.

K božici je Martin mitev ležao, Joško pa znova tak dober mož i oča postao, ka pred-

visiko starost, zapúščam vsebino v orehovom omari, šteri se nahaja skonec moje postele; klúč od toga omara je pod slamnjačov v mojoj posteli. Gda je rodbina to zaglednola v teštamentom, so se njoj podušali obrazi. Pozvali so zdravnika, ki je prišeo z velikim veseljom. Vsi so z nevošljivostjov gledali na njega zavolo bogastva, štero ga doseguje, pa so komaj čakali, ka se po kaže, ka je v omari, gda ga odprejo. Gda so našli klúč pa odprli omar, je nevošlivcom hitro odleglo, pa so se škodóželno smejali zdravniki, šteroga je starka dobro potegnola. V omari so najprej bila lepo skla-jena pa nedoteknjena vsa vras-tva, štera je zdravnik starki zapisao celih 25 let. Nagajiva ženska si je vsako vras-tvo, ka njoj je zdravnik zapisao, dala napraviti, rábila (núcala) je pa nej niednoga.

1300 delavcov zgúbilo delo. Vodstvo tovarne za ladje v Fiumi je vó zaprlo 1300 delavcov pa je stavilo vso delo, zato ka so kovače napadnoli merara Eisenteufela pa njegovoga pomočnika, pa so lúčali na njiva razne železne predmete.

Na Rumunskom železniška nesreča. Pri Goleši sta dva vlaka vkúp vdarila. Štirje so mrli, več kočij je na nikoj vdarjenih.

Groficična zapúščina (herbija). Pred par dnevi je v Beči v hoteli Bristol mrla grofica Osten Platen. Pri zápišúvanji zapúščine so našli eta: 60 oblek, 110 krajnščakov, vrednostnih paperov so našli vse vkúp za 2 milijona koron. Najcenejša obleka je stala 5000 koron, krajnščake vsakoga posebi so cenili od 1000 do 12.000 koron. Pokojnica je za svojo obleko na leto zdavala 400.000 koron pa je na te način većino svojega premoženja že zapravila. Grofica Osten-Platen je v zadnjih letaj osemkrat dala napraviti teštament; pa malo pred smrtjov,

totem. Delao je, kak se dostája, na poli, okoli hše i svojim sinom je Mariča to lahko pravila, ka je ta najvekša hvala: Števek, Janček, bodita takšiva, kak vama je oča. Vnogo, vnogo časa je zatem vseklo v neskončano morje let. Joško je seri starac, žena pa tudi ne omladi la, da na zemli je glava zprva brnkasta, zatem srebrnasta . . . morebit zato, naj se kak diamant sveti v tistoj lepoj nebeskój domovini.

Kata tudi žive ešče, veški kodš je zdaj. Vnogi cifer njoj je pojo vrednost, da istina je to, ka se ponizen zvisi, gizdav pa znizi . . . Ona tudi, kak drignjena slaba starica berači od hiže do hiže. Mož njoj je že zdávna mro, decé pa nema.

Nini, kodškinja Kata! — pravi Julika, ta najmenša vnúka Maričina. Mariča pa da dosta mele, masti pa drugo kaj v zobe v torbo katino.

Bog plati! pravi z kašlom Kata. Ei, ej, Mariča, ti si blaženejša od méne.

Pa kola moje srče so se že tudi znaš preveč premetávala ir misli Mariča na strica Martina, ki je z tak velikov hűdobijov ščeó njeno srčo prevrči.

No, a i minolo je! To maš ešče pol kolača krúha, Kata, pa te moli za dušno zveličanje svojega očé.

Molo de . . . skoro bi lagvo reč predala, ve je zapio moj deo!

No nehaj, ti si tudi dosta trošila z njega.

Kata odškrofa, Mariča se pa v hišo povrne določkne pred Marijino podobo i večkrat naprej vzeme sv. rožnivenec pa goreče moli — za dušni mir i pokoj strica Martina.

Takša je dobra hči Marijina! Ešče protivnikom odpústi.

(Rózsafüzér királynéja.)

tudi vero katoličansko. Te zvon bo sam vednom türmi, v drugom pa bo edna vrsta devetnajseterih zvonov, štere je vse edna bogata gospa kupila. Ti devetnajset zvonov bo elektrika gibala. Gda bodo to cerkveni neprijatelje zvedili, da pá na ves glás trobili: glejte, kak bogat je pápa! Pa bi popom več kaj dávali, ešče to njim trebe vzeti, kaj májo. Na to troblenje mi odgovorimo: Pápa nikaj nemajo, té dar je vkúpdáni za njihove potrebe, da oni, kak človek tudi moro jesti i piti i nemorejo iz zraka živeti — i naj pokažejo sveti, da so puni z Kristušovim dúhom od vúst si vkraj vtrgnejo vnogo potrebnoga, živejo prosto, čeravno so zmérom betežasti pa te podarijo tisto deželo, štera njim je največ žalosti napravila, gda je katoličanskoj veri vso imanje, ešče cerkvi oropala. Zaistino spunitév živa lúbezni do neprijátelov.

Glási.

Vladna pomoč za brezdelne. Vogrška vlada da stojezer koron na pomoč onim, ki so brez dela v Pešti stem pogojom, da mesto Budapešt tudi more dati pétdesetjezer koron.

Povoden. V Ameriki je reka Brasos vúpolejale. 50 lúdi se vtopilo. Edna poštavica je z tem vnogo lúdi smrti rešila, da je pri telefoni zmerom cinkala na vse kráje. Bila je najprej noč, gda je vóde nanagionu prišla.

Doher tanáč.

Katica Listjakova je lepa dekla bila v Žabnjeki. Z svilne janke so njoj vse šamreli pantliki na vse kraje, ščipki iz spodnjega obleča so njoj na pedén vóvisili, punčuli so se njoj pa daleč glasili, kje je hodila. Šegava je bila. Znala je, da je lepa i da so njej oča Listjak Martin prvi kmet v Žabnjeki.

Mariča Zvonarova je ščista načiča bila. Nizke postave, krotke nature deklina je z pogledon proti zemli bila navadno obrnjena, kak da bi kaj iskala. Oči je pa mela tak nedužne, kak golobek da če je koga poglednola, kakšté je srditi bio, mogo se je pomirti. Ali penez je ne mela, ne pač nikaj, da je sirotika bila. Zato jo pa tudi zametavala Kata Listjakova, pa sta si rod bile, Maričina mati so bili sestraná gizdave Kate očé. Zato so pa tudi večkrat pozvali siroto Zvonarovo dovico k Listjakovim na delo. Pa hči Mariča je tudi večkrat tam pomagala, gda so klali, kukorico trgali ali pa pri drugih prilikah. Mamo mi zadosta, je gučao preštmani Listjak té hip, zakaj ne bi voščili siromaškomi rodi tudi kaj?

Ka je siromaški rod za strošek i maló plačo tam delao, se je njemi tak vidilo, da to nači nemore biti. Ednok sta páli tam delale Mariča z materjov, gda je ravno brátva bila. Ovi težaki so grozdje trgali, njidve pa sta brádom v velikih kotlah gulaš kúhale. Proti poldnévi se je po strošek pripelao Kramaričov Joško, bogati sorodnik Listjakove žené. Jediní sin je bio Kramarič Štefana i Listjakovi so ga že za zeta meli, da so že dávno dokončali, da se z Kátov moreta vzeti.

Zvonarica, je obed že gotov? — pitao je Joško.

Gotov! odgovorila je zvonarica, zatém e pá z Maričov v velikih piskrah na kola sklala dobro dišeči gulaš.

Hodi ti zdaj tudi na vreh Mariča! je

Bulgarsko katoličansko gibanje. Desgranges katoličanski francuz se je zdaj povrno nazaj iz svoje bolgarske preiskalne poti i v svojem govóri močno odkriva svoje mišljenje, da je katoličansko gibanje na Bolgarskom jako globoko korenje pognalo. V mestaj Sofiji pa Filipopoli so že zaveze nastavlene, štere oskrbljavajo preobrnjence. Sofijski francuški poslanik je izjavo, da nikaj čúdnoga ne bo, če kleti dva tri milijone bolgarov katoličanskih postane.

Regement prestavljeni. Iz mesta Zabern jedao nemški casar gg. pešregement prestaviti zato, ka so se vojaki zmerom nekaj pernjali z drugimi stanovniki mesta, ki so Francozi — vojaki pa nemci.

Smrt najstarejšega kardinala. Kardinalje so tanačniki rimskoga pape i tak kotrige najimenitnejše družbe na sveti, štera celoga sveta katolinčanov ravnanje z rimskim sv. očom vred v dúhovnih zadevah v rokah drži. Najstarejši kardinal so bili Oreglia ki so jedini bili ostali izmed tistih, štere so devati Pius papa imenúvali tistoga hipa gda je taljanska vlada ešče ne orobila papovoga imanja. 40 let so bili pokojni kardinal, 85 let so doživeli i do slednjega z zdravim razumem delali na hasek matericerkvi. Pred so bili zvoljeni zdajšnji sv. oča za papo, so pokojni ravnali kak camerlengo celo matercerkev.

Popečna oblast. Poleg Fiome v občini Cantrida so delavci ladj šteli veselico držati z plesom zdaj v odventi. I austrijska oblast je to prepovedala zato, kaje zdaj božično postno vreme. I čeravno je grof Wickenburg Števan ravnitel vogrski v Fiomi proso austrijansko oblast, najdovoli, je za odgovor dobo, da zdaj ne sme plesati. Blažena krajina, gde se tak močno drži vera katoličanska.

zapovedao Joško, dve delavnivi roki jáko tam potrebujemo.

Mariča se je bogavno na kola sela pri Joški, zatem je pa dečko močno počó z bičom. Živio! Zdaj si pelam sneho! je zkríčao dobrovolno.

Mariči je još silo.

Jaz sem ti ne zaročnica, tam jo v goricah maš.

Meni je ne trebe! Šegav, hűdoben stvorje, kak oča njemi. Srce pa má mrzlo, kak léd, samo na cifrasto obleko ma skrb.

Jaj Joško, tak ne smete gučati!

Pa bom gučao, da si že dugo to premislávlem. Življenje ne trpi samo eden den i če si takšo vzemem, štera je lagova i me mantrala bo, mi bo dvakrat tak dugo. Neššem, da bi si vsaki den smrt želo, kak svojega rešitela.

Mariča je več ne jokala, nego smejala se.

Joj, kak lepa je bila stran goré, kda sta tá prišla. Sunce je, kak zlato sijalo. Svoje kinče vredne tráke tople je ta priknelo na vsako živo stváríco, da se je vse lesketalo i smejálo. Žutozeleno listje, rdečkasti grozdi gorice, pisani obleč dekel.

Vse se je smejalo, samo Kata ne. Ta je tak čemerno gledala na Joška, gda se je z Maričov pripelao, kak kača.

Ali zabadav se čemerila, fašenske dni se je obslúžilo gostúvanje Joškovo z sirotov Maričov. Stári Listjak je nato preveč klumao z glavov.

Se je v pameti zblodo té dečko? Gda bi lahko lepo i bogato dobo, si toga kodiša jemlé! No dobro, naj dela, kaj šče, Kata dobi že prémóčnejšega moža, ali človek se li grizé, kak more nikák tak bedásti biti. Ali to je zato li včino, kak „dober rod“, da je Joška ednok na poli malo zmujštrao, podevčo.

Volítve na horvackom. Začelo se je gibanje na horvackom gledó na volítve poslanikov. Stranka trojabo mela velike boje med seboj. Bomo že vidili štera več dobi.

V Liverpooli ogenj. V Liverpooli na anglužkom so edno palačo, v šteroj je raztáva bila, gorvužgali. Vužgale so jo pa ženska, štere so se že navolile zmetati, pa kúhati, nego rade bi volilne pravice mele, kabi smele poslanike voliti, ali pa samé zvoljene biti. No, te se svet že zaistino naopak obrne, gda bodo že ženske kak kóvetje v državnoj hiši gučale. Doma se ne dájó pregučati, kaj pa te tam. Zvejo se pa te ženške: suffragette (pravi súfrazet.)

Zanimivost z rusko-japanske vojske. Nikši potnik, ki je živo več let na Japanskem, pripovedavle dozđaj malo znano zgodbico, ka se je v rusko-japanskoj vojski, štera se je vršila pred devetimi leti, med japanskimi vojaki bojevalo 10 procentov žensek, štere so se oblekle v moško obleko pa so se razvrstile med vojake. General Kuroki, ki je zapovedazao 60.000 lúdi móčnoj armadi, je meo po takšem v svojoj vojni 6000 v vojačko obleko preoblčenih deklin pa žensek.

Zbita skušnjava. V Szegedi pri Toth Janoší se je pred kúrnjekom ob edni po polnoči skušnjáva prikazala i začala kúrnjek gortrgati. Na rogat se je prebúdo gospodar i z železnimi rasojami proti njej šo. Ali tá se ne dala odstrašiti. Tak dabi plavala je v belom prtí proti njemi šla. Vse trdi je že bio, gda njemi je veter na pomoč prišeo. Močno je nájmre podpihno i z skušnjave prt dol odneso, štera je mela čarne vlase pa dugo brado. Zvala se je pa Lakatos Vince. Cigan je bio. Zdaj bi že rada bežala skušnjáva, samo ka ne mogla. Rasoje so jo navéile, ka je ne dobro poslušati, kak lúčki kúri brečijo.

Ti Joško, tak gučijo lúdje po vesi, ka ti je Zvonarica nekšé bajilo skúhala, ovak bi si ne vzeo njenoga beračeka, gda bi bogatejšo tudi lahko dobo. Pravim ti, pazi! Da te tiva Zvonárovi tak spreobrnejo, ka ešče vse. One ti bodo zapevedavale, ti boš pa njimi pokoren pes. Zato če ti žena pravi čarne, ti pa ravnoč pravi: belo. Naj se ne smeje cela ves, da je Kramarič Joško lače zgúbo i je ženski mesto njega nosita.

Joško je eno malo začúdeno pogledno na té guč. Aha, stari je pa li neveščeni na Maričino srečo! — si je mislo. Znam jaz svoje delo, je že poravnám, kak se meni vidi — je pravo glasni zatém. Ali domoidoč si je čelo zgrbačo i gda ga je Mariča pri vratáh z temi rečmi sprejela; oča hodi pa mi pomoči zrešétati to pšenico za mlin, je sneho vkraj porino.

— Samo jo presejaj!

Da hűdobne reči so tam v Joškovo glaví rojile. Volo je ogúlo, punice je pa celo ne mogo viditi, bar je ona tak dobra dúša bila kak falat krúha.

Kaj je dospelo toga Joško, da se je tak preobrnó? se je sirota Mariča trla glavo, dokeč si je z kíklo predpašnjeka doltekoče suzé brisala.

— Kaj? odgovorila je mati. Toga je gotovo Martin stric kriv. Zdaj ne dugo, gda smo konople v potoki namákali, je Kata tak gizdavo prek skríčala: No, Joško je več ne takši, kakši je bio. Da moj oča so ga navéili, naj lač dol z sébe ne dá potégnoti! Jaj té Martin — jokala je Mariča, da so mi velike nevoló napravili!

Pa ešče vékšo nevoló je napravo! Gda je zima prišla i z njov dugši večéri je odraťao Joška kdašte v krémo, tam sta pa pilá pa pilá pa se kárta'a do zorje. Če je Mariča jočič prosila moža, naj ne potepile penez i časa, je samo z ramami migno: moji so penezi, ti si nikaj ne k hiši prišla. Pa ešče dosta drugoga